

Nəsrimizin ümumi mənzərəsi

Fevralın 4-də AYB-nin Natəvan klubunda Azərbaycan Yazıçılarının növbəti qurultayı öncəsi keçirilən önəmli müzakirələr silsiləsindən AYB-nin katibi, tanınmış yazıçı Elçin Hüseynbəylinin məruzəsi dinlənildi.

Xalq yazıçısı, AYB-nin sədri Anar tədbiri açaraq bildirdi ki, növbəti qurultayı yay aylarında Şuşa şəhərində keçirməyi planlaşdırırıq. "Qurultay öncəsi 10 məruzənin müzakirəsi nəzərdə tutulub. Nəsrə bağlı bu gün Elçin Hüseynbəylinin məruzəsini dinləyəcəyik. Əslində, belə məruzələr müzakirələrə yol açmaq üçündür".

Sonra E.Hüseynbəylinin ötən qurultaydan yönü bəri yazılmış və çap edilmiş nəsr əsərlərlə bağlı əhatəli məruzəsi dinlənildi. (Məruzə tam halda qəzetimizin bu sayında dərc olunur). Məruzə ətrafındakı müzakirədə çıxış edən Anar müəllim bildirdi ki, məruzədə əhatəli təsnifatlar, ciddi ümumiləşdirilmələr var.

AYB-nin sədr müavini Rəşad Məcid dedi: "Çox arzuldım ki, məruzədə konkret adlar əsasında qramofon mahiyyətli bir çox əsərlərdən də söz açılaydı, tənqidi nöqtəyi-nəzərdən fikir bildiriləydi".

Tənqidçi Əsəd Cahangir bildirdi ki, bu tipli məruzələr vacibdir. Nəsr təsnifatını əhatə etmək çox ağır bir işdir. Cild-cild romanlar, povestlər yazılıb. Elçin Hüseynbəyli naturə baxımından bu məsələyə əhatəli şəkildə nəzər yetirib. Ancaq bəzi haqqı olan müəlliflər unudulub. Eyni zamanda məruzə mənə qeyri-elmi təsiri bağışladı. Janrlar üzrə bölgülər çox mübahisəli görünür. Bütün məruzə boyu ancaq "nə yazılıb" məsələsindən söhbət gedir. Necə yazılması isə unudulub. Bu müstəvidə yalnız Mübariz Ərənin əsəri üzərində dayanılıb. Məruzədə sual var, cavab yoxdur. Dəyərləndirmə, tənqid yoxdur. Belə məruzələr tənqidçilərə həvalə edilsə daha məqsəduyğun olar". AYB-nin katibi Səlim Babulaoğlu bildirdi ki, "Əsədin bölgülərlə bağlı fikirləri ilə razıyam. Ancaq belə məruzələrin yalnız tənqidçilərə həvalə edilməsi ilə bağlı fikri doğru deyil. Eyni zamanda soruşmaq istərdim ki, keçən dövr ərzində hansı tənqidçimiz hansı ciddi tənqidi bir məqalə dərc etdirib, yazıb? Elçin tənqidçi funksiyasını təkcə üzərinə götürməyə məcbur deyil. O, ümumi təsnifatı əhatə etməyə çalışıb və bunu da bacarıb".

Yazıçı-dramaturq Firuz Mustafa qeyd etdi ki, bu tipli məruzələri hazırlamaq çox çətindir. "Bunu təcrübəmdən də bilirəm.

Ona görə də məruzəçi ümumi mənzərəni qabartmağa çalışıb və bu da təbii".

Yazıçı Kamran Nəzirli belə məruzələrin hazırlanmasına işçi qrupu, eləcə də seksiya rəhbərləri cəlb edilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırdı.

Yazıçı-publisist Yunus Oğuz qeyd etdi ki, kifayət qədər tutumlu və çoxsaylı ayrayrı əsərlər haqqında fikir yürütmək çox çətindir. Müfəssəl məlumatın özü belə mümkünsüzdür. Bu məruzəyə hesabat xarakterli bir məruzə kimi baxmaq lazımdır.

Yazıçı Səyyad Aran bildirdi ki, nəsr bədii ədəbiyyatın ən ağır sahəsidir. Çağdaş dövrdə təkcə 200-ə qədər roman çap olunub. Bu böyük təsərrüfata Elçin Hüseynbəylinin belə bir yöndən yanaşması başa düşüləndir. Böyük iş görüb. Elçin məruzədə nəsrimizin ümumi mənzərəsini yarada bilib.

Xalq yazıçısı, AYB-nin birinci katibi Çingiz Abdullayev qeyd etdi ki, Elçin Hüseynbəyli əsasən və çox doğru olaraq panoram xarakterli bir məruzə hazırlayıb. Ümumən, mövzunu əhatə edib.

Şair Qəşəm Nəcəfzadə qeyd etdi ki, məruzədə E.Hüseynbəylinin nəfəsi hiss olunmur. Məruzə ətrafında çıxış edənlər əsasən, tənqid edəni tənqid edirlər. Elə bil məruzəni adları çəkilənlərin özləri hazırlayıblar.

Yazıçı-dramaturq Əli Əmirli vurğuladı ki, məruzənin əsas vəzifəsi panoram xarakterli fikirləri çatdırmaqdır. Məruzə bu sahəni prinsipçə əhatə edib. Eyni zamanda nəsrimizin mənzərəsini əhatələyib.

Şair Şəhriyar Del Gerani qeyd etdi ki, məruzə sözü əslində ərz etmək mənasındadır. Tənqid tənqidçilərin işidir. Elçin müəllimin ərz etdiklərini səmimiyyətlə qəbul edirəm. Ədalətli və dürüst, real münasibətdir. Yaxşı olar ki, məruzədə adı çəkilən məsələlər haqqında tənqidçilərimiz münasibətlərini bildirsinsinlər.

Yazıçı Nəringül Nadir dedi: "Elçin müəllim mütaliəni sevən, ədəbiyyatı yetərincə bilən bir qələm adamıdır. Etdiyi məruzə də maraqlı və dolğun idi".

Yazıçı Nüşabə Məmmədli məruzəçinin, əsasən, müsbəti, yaxşını qiymətləndirərək bilməsini təqdir etdi.

Müzakirəni Xalq yazıçısı Anar yekunlaşdırdı: "Bütövlükdə məruzədə günümüzün nəsr sahəsindəki ümumi mənzərəsi əhatə olunub".